

TELEGRAPHUL ROMANU.

Telegraful este de două ori pe săptămâna : joia și Dumineca. — Prenumeratările se fac în Săbiu la expediția foieșii pe afara la c. r. postă, cu bani gata prin seriori francate, adresate către expediție. Pretul prenumerării în Săbiu este de anu 7. fl. v. a. sau pe o jumătate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

Nº 48. ANULU XVIII.

Săbiu, în 18/30 Iunie 1870.

„Actele Sinodului

Archidiocesei gr-resaritene din Ardélu, tinență la anul 1870, au esit de sub tipăriu conformu concluziei sinodale. DD. carii le prenumeră inainte. Le vor primi acum îndată; pentru ceilalți doritori se află de vendiare în tipografiile archidiocesane cu pretul de 50 xr. v. a. —

Este de prisosu a recomandă acestu documentu istoric alui vietiei noastre bisericesci nationale. Lurele cuprinse într-însoare suntu inca asă de rezentate în memoriile celitorilor diuaristicei noastre nationale și în specialul a foiei noastre, încătu nu face lipsă de ale reinprospetă. Ce se aru mai tienă de datoria noastră de publicistu aru fi, ca prelunga incunoscintierea de mai susu să dicem, ca cine voiesce a cunoșce edificiul intregu, trebuie să cunoșca și fundamentul lui. Biserica noastră a celebrat după intrarea în viața ei normale din 1868 prin congresu, celu dintâi sinodu, prin care s'a pusă pătră din capulu unghiului la temelia vietiei bisericesci archidiocesane. Aci s'a terminat organizarea archidiocesei noastre după statutul organic și cu terminarea acăstă avemu totu dreptul de a speră o regenerare în totu ce privesc biserica și scola noastră, în totu ce privesc moralitatea și educațiunea poporului nostru.

Credem ca acestea suntu motive destulu de cumpănitorie, care să ne înduplice a nu trece cu nepasare să preste celu mai micu evenimentu din viața noastră bisericescă, cu atâtă mai puin să trezim preste „Actele sinodului nostru archidiocesanu”, primulu, cum amu disu, în recastigată viață normale bisericescă, după o intrerupere de sute de ani.

Eveneminte politice.

„Noi amu invinsu!“ striga constituționali dincolo de Laita, „Ba noi amu invinsu!“ striga cei ce se numesc federalisti și autonomisti totu dincolo de Laita. Cum ca cesti din urmă au încătuva drept o constată constituționalii insisi prin articulii alarmatori, prin cari striga că „gărdă cea negră“ se misca. De alta parte e faptă că corisei cum suntu : Kaiserfeld, Schlosser și Stremaier au remas nealesi în cercurile lor de mai nainte. De alta parte spune „Cor. sl.“ că în Stirii s'a alesu 12 clericali conservatori, 5 sloveni și numai 6 partizani de ai constituționalei. În Moravia comunele rurale au alesu în 25 de colegie electorale 23 naționali (cech), după cum dice iera-si ciitată făia, parte unanimu parte prin majoritate însemnată. Abia acceptămu sa vedem dietele cislaitane adunate, pentru că sa vedem închirău voru mană sortile imperiului. E caracteristicu de ce armă se folosesc partidele cândă voiesc a face presiuni. Si unele și altele amenintia cu migrarea la Germania. Asă foile constituționali te lasă se zaresci, ca ele suntu decise a se lipi de massă a poporului germanu, cândă se aru vedé amenintiai germanii din Austria de inundare prin elemente streine. Cei lăsi dicu: bagati de séma ca liberalii constituționali facu numai comedii și impingu tierile (Austria) către Germania respective Prussia. Se pote sa aiba dreptu ambe părțile. Înainte de tōte inse este dreptu aceea, ca fia-care parte aru vedé bucurosu frenele regimului în mânile a loru sei.

Din Bucovina aflamu sciri mestecate. Va se dica și bune. Populațiunea de acolo, fiindu și ea apucata în torrentul electoral de către tieri, se cugetă la, ba și face pregătiri pentru alegeri. Mirare ne coprindă pre noi cândă vedem ca „fratii slavi“, federalisti și liberali cum suntu ei, iau o atitudine de totu ostila fatia cu români, indată ce vine vorba de interese speciale. Asă manuția de ruteni și vre-o căti-va armeni polonizați facu că și jidonii ce se tienă de partidă „progre-

sului nemiescu“ și voru și ei se formeze comitele separata să desbată interesele loru naționale separate, ba unii nu se sfiescă a reclamă Bucovina de teră slavica. Toamă cum facu serbi, cari — în secolul alu 17 și inca către sfîrșitul au venitul alungati de turci de s'au asediatu dincăci de Dunare între romani, au aflatu aci monastiri, biserici, epii radicate de români, dară tocmai a pre atunci persecutate de regimile de pre acele tempuri și pentru că toro le a succesi atunci că unui elementu mai putinu insuflatoriu de temeri, a se organiză pre ruinele hierarchiei române, — pre lângă tōte trambitările de fratiție, tienă mortisca la drepturile (privilegii) loru de suprematisare.

Dara înapoi la Bucovina! Români ii aflămu aci de astădată constituiti în unu comitetu generalu electoralu compus din dd. Dr. Bendel'a presiedinte, G. Hormusachi vice pres.; din dd. membri : S. Andreieviciu, C. Andreieviciu, M. Caliniciucu, G. Cosovicicu, I. Oliuschi, M. Piteiu, L. Popescu, I. G. Sbiera și Dr. A. Zotta. Aceste comitele a elaborat unu programu cu considerațiune la cestiuni politice, religiose și sociale. Înainte de tōte se exprima necesitatea de a fi respectata autonomia tieri. Unu punctu deosebitu trăză necessitatea de a se introduce în administratiune, la tribunale, în scoli și preste totu în viața publică limbă națională. Cătu pentru modulu de a tramite deputati la senatul imperialu și rezerva dreptul de a decide tiera audea reprezentanța ei. Avadu și ceteru că în 23 Iunie se va tienă o adunare mare, totu în afaceri politice constitutiunale.

Politica esterna oferă prea puini și neînsemnate evenimente afară de cea a României. Aci se au deschis corporile legiuitorie pentru o sesiune estraordinaria, luni în 15 I. c. Fisionomia camerei e descrisa, după cum suntu și partidele foiloru de acolo. Din tōte descrierile se vede, că nici guvernul nu are majoritate nici partidele, ci camera de fată este unu buchetu din tōte partidele, colorile și nuantele politice. Una e constată, că cameră de fată are celebritățile și capacitatele cele mai multe.

Din Italia avemu sa înregistramu o serbare umana. La Solferino și San Martino s'a sansit mormintele celor caduți în 1859. Afara de italieni au luat parte la sebetorea bisericescă a săntirei precum și la unu prandu strălucit și reprezentanții francezi și austriaci. Cu ocazia prandului s'a radicat toastă pentru Victor Emanuilo, Napoleonu III și Franciscu Iosif. Prințipele Umberto pentru cele trei armate (italiana, francesă și austriacă) și colon. austr. Pollak pentru o durabilă simpatia între Itali și Austria.

Dietă Ungariei.

In siedintă din 18 lunii a casei reprezentantilor se autentica protocolul siedintei trecute. Președintele anunță mai multe petiții care se transmit comisii respective. Deputatii Bobory, Iul. Schvarcz, K. Kerékpoly, Vinz. Bogdani și K. Széll predau petiții, care se transpună și emenea comisiei petiționare.

Ministrul de interne P. Răjner respondă la interpelatiunea lui E. Simonyi în afacerea politicei regimului în organizația municipalor. Simonyi a întrebătu, că laultă numai ministrul de interne său ministerul întregu responsabilitatea asupra-si pentru proiectul de lege municipală. Ministrul respondă, că ministerul întregu a aprobatu proiectul de lege nainte de prezentarea loi camerei.

A două întrebare e : Presupus regimul unele puncte în acel proiect, pre basea căroru să-lu primășca său sa nu-lu primășca, și de căci, care suntu acelea principii? La acăstă întrebare nu pote res-

ponde ministrul astăzi precisu, că la cea dintâi. Regimul nu poate declară mai nainte de pertratarea proiectului de lege municipală, ca acesta său acel punct debuie să se primeșca. Căci, de căci regimul său ar da o astfel de declaratiune, atunci e silita a respinge a priori ori și ce argumentu și modificatiune, care în desbatere să aru produce.

E. Simonyi e multumită cu respunsul primu. Cu privirea la alu doilea lu declară de ne precisu și crede că regimul său nu urmarește o politica prescriptă, și de căci, nu cotează a o exprimă.

Notariul casei magnatilor conte A. Apolyt presintă nuntiul, prin care se face cunoscutu că casă magnatilor a primitu proiectele de lege nemodificate, despre creditul supl. alu ministrului de justiția, despre esența canalului Franciscu, despre modificarea legei pentru drumul de feru de Nordu, despre construirea drumurilor de feru St. Petru=Fiome Essey=Sissek=Korstadt și Bătăszék=Dombovar=Zakany. Proiectele acestea se vor propune M. Sele spre sanctiunare.

Se votăza bugetul camerei pentru lună Iunie în suma de 162.616 fl. 33. cr. și după aceea se încheie siedintă la 1 ora.

In siedintă din 20 Iunie a casei reprezentantilor se autentica mai întâi protocolul siedintei precedente. Președintele anunță, că deputatul cercului de alegere Totis, în comitatul Kotulu. Se strânsu și mandatul.

Mai multe petiții incuse, care le anunță președintele, se trimitu comisiei petiționare; asemenea și petițiile predată de deputatii L. Gonda, K. Tisza, A. Gubödy, L. Vida și Fr. Házmann.

E. Simonyi interpelă pre ministrul de comunicatiune, că nu are de ceea ce să propună camerei contractele originale ale statului cu instituțiile de comunicatiune, care s'au încheiatu nainte de funcționarea ministerului magiaru constituționalu, pentru că să le cunoșca reprezentanții? Interpelatiunea se tramite ministrului respectiv.

Președintele comisiei judiciale a opta, Sig. Ivánka presintă raportul comisiei despre afacerea de alegere a deputatului M. Lazaru, din alu 2-lea cercu de alegere alu Albei superioare. Comisia așa protestele produse în contră alegerii de nefundate și verifică pre respectivu.

La ordinea dilei sta proiectul de lege despre clădirea palatiului postale și telegraficu. Proiectul acesta se primește fără desbatere mai însemnată și se votăza și creditul supl. ce se recere pentru clădirea palatiului în suma de 376,342 fl.

Urmăza proiectul de lege despre construirea drumului de feru Neuhäusel=Neutra=Trenčin.

Referentul comitetului centralu K. Széll cetește causele, care au silu ministerului a preferat acăstă linie. Propune totu odată și primirea proiectului de conclusu, că regimul să se insarcineze, a studia linile laterale Komorn=Neuhäusel și Ueszbek=Tyrnau și să prezinte apoi casei rezultatul studiilor.

Ministrul de comunicatiune Gorové declară că regimul primește proiectele de conclusu ale comitetului financialu și centralu și că voiesc a studia linile laterale amintite și a face apoi camerei pre basă a acelora studii o propunere.

In afacerea acăstă se intinde o desbatere foarte lungă, la care iau, între altii, parte Prileszký, K. Széll, Urbanoszky, ministru Gorové, E. Simonyi, G. Szűllő, ministrul Kerékpoly și Ivánca. Se votăza în fine și se primește propunerea comitetului centralu. Încheierea sied. la 2 ore.

In siedintă din 21 Iunie a casei deputatilor

se cetește și antenica mai întâi protocolul siedintei trecute. Presedintele anunță mai multe petiții, care se traspun comisiei de petiții. Acolo se trimit și petitionile predate de deputatii D. Szakácsy, A. Horvath, conte E. Zichy, St. Eder, W. Bogdanovics și br. A. Wodianer.

Referentul P. Ordódy reportează, ca comitetul verificatoriu a verificat pre deputatii Fr. Schreiber și L. Dessewffy cu rezerva terminului de 30 zile, pentru proteste, ce să ară potea ivi.

La ordinea dleii sta a treia celire a proiectului de lege despre clădirea palatiului postale și telegraficu. Proiectul se primește definitiv și se ordine transpunerea lui la casă magnatilor.

Urmăză continuarea desbaterei speciale despre proiectul de lege relativ la construirea drumului de feră Neuhausen-Trentschin-Nentra. Documentul de concesiune, care se pertractă în siedința precedente până la alu 5 §., se primește fără observații în edițiunea comitetului centralu până la § 23.

La § 23 care tratează despre garanția de statu a intereselor, observă D. Irányi că ară și cu scopu, că și la noi, că și în alte țări, spre exemplu în Franța etc., să fie obligati posesorii acelora regiuni, prin care trece drumul, a luă o parte din spesele clădirii asupr'a-si, căci ei tragă în primă linie folose dela acelu drumu. Ministrul de comunicări Goroje decișă, că să ocupă deja cu această cestiu, se recere înse studii mai profunde și din astă cauza răgă casă și dă tempu pentru de a se poată pronunția finalmente asupr'a acestei cestui.

Celelalte §§ se primește ascemenea în edițiunea comitetului centralu fără observații.

După ce se mai desbatu unele afaceri neînsemnante prezintă presedintele ministrilor I. Andrássy articolul de lege despre construirea drumului de feră Valkán-Perjámos, sanctiunat de M. Secă regele.

Articoli acestia de lege se vor publica și prin casei magnatilor spre același scopu.

Siedința se încheie la 1/1 ora. Siedința:

Cetimur în „Tr. Carp.” următoriul articolu: Din afara.

Luptele interioare nu ne mai dau pasu să aruncăm nici celu putin din când în când către o privire asupr'a celor ce se petrec afara din țără noastră, și mai alesu în țările acelea de la cari sperăm noi și de la cari și depinde sortea noastră cea buna.

Unu corespondentu alu nostru din Parisu ne spune că, de când d. de Gramondu ambasadorul Franției la Vienă să chiamat la ministeriul de externe, vorbiri sôrte seriose suntu în consiliul de ministri asupr'a afacerilor Orientului, și că Dunarea și principalele Dunarene ară și puncturile principali asupr'a căroră s'ar fi facendu mai multe discuționi, în cari discuționi vocea lui d. de Gramondu ară și mai puternica, pentru ca densulu

a fustu mai bine pusu, pre tempulu cătu a statu la Vienă, că să păta studiu atât portile cătu și chiile portilor Orientalui.

Si ce vedem în conformitate cu cele relatate de către corespondintele nostru? — D. de la Guérinière vine ambasadoru, ministru plenipotentu alu Imperatului Napoleonu, la Constantinopole. D. de la Guérinière, amicul intimu alu lui Napoleonu III, este unul dintre eminentii publicisti ai Franției, amicu alu românilor, care cunoște în fondu totu interesele, totu nenorocirile, și totu aspirațiile românilor.

Astfelu dăa actualulu ministru alu imperatului Napoleonu la cele din afara, și actualulu seu representant la Constantinopole suntu tocmai dintre acei francesi, omeni de statu, agenti alesi de către imperatulu, protectorulu nostru naturalu și legitimu, spre a conduce politică și cugetările sele în Orientu, suntu tocmai dintre acei francesi cari cunoște mai bine păsurile noastre și cari au mai multe simpatie pentru noi.

Acesti omeni de statu gasesc în capulu conducerei trebilor României omeni, cari apartinu francamente politicei occidentale; și prin urmare, omenii politicei Nordului, omeni cu comitetele și cu bandele bulgare, nu prea au de ce să se felicite astă-una data celu putinu, adeca disii rosii cu totu laudele ce li se facu loru prin gazetele muscalești, și cu totu incuragiarea și redinu, fie materiale și morale fia și materiale și morale, din partea agentilor muscalești, întru nimicu nu-i voru putea ajută, pentru că și saptele loru, și cugetările loru chiaru, voru să intelese și divulgate totu deaună la tempu, pentru ca plebiscitul Franției a reîntarit dinastiile napoleoniane, pentru ca Gramond este la externe în Franța. La Guérinière ministru plenipotente la Constantinopole și Mellinet consulul generalu și agent diplomaticu în București.

Spusenam acestea în trăcatu, pentru că să nu eridă patronii jurnalului „Romanul” ca suntu cu totu neurmăriti și ca ară putea, și astă-data, să opereze în linisice executarea poruncilor ce primește.

Sper și credă dumnealoru cătu voru pofti în esfacitatea intrevorbililor și intilegerilor căzăvara și întrătorie și astă-data, și națiunea română și statul român, aperat de marea egida napoleoniana, nu va suferi nimică de venturile Nordului, ori cătu de vijelișe voru și ele.

Mărginindu-ne în aceste căteva linie relativ la cele din afara, să trecemu la cele din intru.

Invitatii.

Conferința conchiamata prin confratele nostru Iosif Popu la Clusiu pre 1/13 Iuniu în interesul constituirei comitetului cercualu pentru despartimentul Clusiu, a asociației trans. pentru lit. română și cultură poporului român, alegandu comitetul cercualu provizoriu, la insarcinata pre acestei cu conducerea interimala a afacerilor despartimentului și conchiamarea primei adunări generale că constituante.

Acestu comitetu desigură diu'a tineretă pri-

mei adunări generale pre St. Petru și Pavelu, adeca pre 11 Iuliu-29 Iuniu a. c. după amedi la 3 ore; în localitatea societății de lectura romana din locu, — invita prin acesta, cu totu stimă pre toti membrii a asociației, întrăgă inteligenția, și fruntașii romani din comitatul Clusiu, se participe la astă adunare.

Comitetul cercualu prov. a despartimentului Clusiu a asociației trans. pentru lit. rom. și cultură poporului român.

Clusiu în 24 Iuniu 1870.

George Domșia

presed.

Vasiliu Ranta

secretariu.

Despre inaugurarea Consistoriului gr. or. român oradă odată în o coresp. a Albinei: Cu alegerile sinodale, cunoscute acum onoratul public din comunicatiile diurnalelor noastre naționale, s'a realizat în mare parte dorințele poporului gr. or. român din districtul oradă, de a vedea consistoriul nostru reformat și compus din barbătii incredere publice și a vedea în fruntea trebilor bisericesci, de că nu încă un episcop propriu, celu putinu unu barbatu de rangu eminentă cu capacitate și zel, care să fie în stare a reprezentă cu demnitate districtul acesta în launtru și în afară.

Diua 1/16 a lunei curinte a fostu desfășurată pentru actul inaugurării (instalare) consistoriului nou, în care dominiția la 9 ore s'a tenu în chiamareă spiritul sănătății în biserică adormirei din cetatea interioară sub pontificarea Vicariului eponimului consistoriale Rss. D. Mironu Romanu, în prezentă unu publicu numerosu și interesant pentru inaugurarea unei ere noue în viața națională-bisericescă.

Decurgendo solemnitatea acestei între momente ridicătoare de susținutu, — la 10 ore s'anu adunatii asesorii consistoriali în localitatele din suburbii Varadu-Velentie, unde presedintele Vicariu eponimului dându intrare libera și altoră prin o cuventare presidiale bine nimerita și plina de spiritu s'a prezentat pre sine în calitate de vicariu eponimului și presedintele consistoriului, apoi subordonați cuvinte caldurose pre asesorii aducați, după unu resunet corespondientului datu în numele asesorilor de către membru consistorial D. Parteniu Cosma adv., — presedintele a facutu incepșul activității consistoriului nou organistu.

In siedința plenaria, carea avu facia de siedința publică, după cetirea unor scripte de introducere, presedintele a luatu după ritulu bisericescu juramentul prescris de la asesorii consistoriali, apoi a pusu la cale alegerea unui secretariu și a unui fiscalu consistorialu, ambele în modu provisoriu, — alegandu-se cu mare majoritate de voturi Nicolae Zige când. adv. de secretariu și Ioanu Fassie de fiscalu consistorial. — Intre alte obiecte de natură administrativa, s'a decretatul fățu Albina de organu obligatoriu pentru totu publicațiunile bisericesci.

Incheiu reportul acesta al meu cu unu pasaj din cuvintul presidiale alu Vicariului eponimului,

Italia? N'au trecutu multi și multi pre langa dens'a. De ce numai și numai în anul Domnului 1870 să trăca unu român pre acolo, și unu român de scolă lui Heliade și Boliacu, Ioanu Polescu se pune în data a o fotografie (cumu vătău se spunea) și inventiunea fotografiei a venit la tempu cu ideele preparătoare ale secolului XX, și ca să acăsta inventiune d. Polescu, cu totu scolă de unde a estu, cu totu înimă sea de român, n'ară și potu cu altă facilitate aduce serviciul celu face a merită de la patria).

Cu exemplariul seu fotograficu, prin litografie, ce este o inventiune totu a secolului XIX, înimele exemplarele sele, că să le facă a se apropi'a pretutindeni de România întrăgă, a strabate prin totu urbele, prin totu comunele, prin totu casele, totu colibe, nu că o dinișă, că Aleșandru cu Poru imperatru cu toti racii și furnicile sele, nu că Jupiter și Danae, ființe fictive, ei că persoană historică, reale în carne și os, în carne de român, că soldatul mare, capitene mare, omu de statu mare, imperatorul mare și profetul, nu cu vorbă ei cu săpt'a, ca insipse pre teritoriul Daciei Aquila romana, pasarea augusta și divina, și o incunioră, de altă legiuină că și o apere, și o conservă în secolu

FOIȘIORA.

Unu evenimentu.

Adevărurile său ideele, că eterne, au existat și există de odată cu lumea. Au însă și ele timpul loru, cându din starea loru latenta resarindu eu sărele, se manifestă preste totu, și devin proprietatea fia-cărui, că aerul ce resușămu.

În antecitate metalile, cuventul, alfabetul, arta scrierii, totu științele și artele, navigația și altele, cându le-a venit timpul, aparura la totu populu.

În lumea modernă, inventiunea tipografiei, bonșola, Americă, vaporul electricitatea aplicată la industria și telegraflia, cându le-a venit timpul, se manifestă în ambele hemisfere de odată și devină proprietate universale.

Regenerația românilor devină o necesitate la totu mintile de elita odată cu incepșul secolului XVII; Matei Basarabu, Dositei, cu toti barbatii secolului loru; Vacarescii, Sincăi Filaretii, Iorgovicii, P. Majorii, cu toti contemporanii și semenii loru în secolul XVIII; cu incepșul secolului XIX se succedă Vacarescii, se fermări Bațacencii și Ba-

lenii, se arată Lazari, în mijlocul loru Vladimirescii, Poteci, Beniamini, Grigoriu Beldimanu, Asaki, Saulescii, Heliadi, Poenari, Marcovici, Aroni, Negruzi, Carlovi, Boliaci, Aleșandrescii, Donici, Aleșandri etc. ce condusera secolul și formă eră regenerare.

Dela acestei și dela semenii loru ideea naționalității glorișe perserata de barbarii destrutori ai imperiului Român, ajunse a strebate masele și a dă românilor conștiința de sinele până la anul 1848.

Dela 1848 în alta jumetate de secolu desvoltarea acestor mari idee, și spontanee și importante întrebări.

De vre-o diece ani începș, istoria instituțiilor române, comparativă loru cu instituțiile feudale ale Europei, strigarea de alarmă de a nu le imita români; explicarea ființei și misiunii lui Sincăi, întrebările: ce suntu români? De unde vinu ei? Unde au sa ajunga? și ce misiune au?

Ce este acesta colonia a lui Trajanu? și de ce la imbutăturile Dunarei? de ce la portile Orientalului? Cu aceasta idee, cu aceste întrebări apare pentru prima oară în România statu lui Trajanu! Nu există acesta statu de opisprede secolu în

unde, pentru imbarbatarea membrilor consistoriali la activitatea dñe: „Consistoriul nostru prin institutiunile statutului organici e scos din conditiunea degradatorie, in carea devenise ca subalternu in decurgerea timpului facia cu consistoriul aradanu, si avendu acum jurisdicitione deplina in tota ramurile administratiunei bisericesci si scolarie, potențu nutri firm'a sperant a ca dupa zelulu nostru voru urmă cu ajutoriul lui Dumnedieu si celealte, ce mai lipsesc spre a formă din districtul nostru aradanu o eparchia propria de sine statutoria, precum a fostu in vechime.”

Deo celiu sa fia asiá!

Nicolau Zigrémp.
Secretariu consistoriale.

In Nro. 38 a „Tel. Rom.“ din a. c. se incercă Dlu „U“ prin corespondintia sea intitulata „din comitatul Albei-Superiore“ a dă ore care referata despre congregatiunea marcale tenuata la Heghigu in 9, 10, 11, Maiu. Nu voiu sa vorbescu despre congregatiunea marcale, ci despre unu punctu din aceea corespondintia. Dlu corespondint „U“ vorbindu despre alegerea contelui Bethlen Gabor de jude supremu dice intre altele „Dara românu dela natur'a sea fiindu multiamitoriu la comanda... (? ! R) orbitii cu cev'a beatura, umblându chiaru si carut'i a unui administrator protopopescu in calitate de cortesu, nu putura a nu rebonifică pre contele Bethlen pentru cheltuielile, cele avute la candidatur'a de deputatu cu ei (unde pi-case not'a cor.) si lu alesara din cau'a acesta de jude supremu“...

Dle „U“ prin cuvintele acestea dubie mi aduci nu sciu cu voia séu fără voia in suspitione persón'a mea, nefiindu destulu de precisu in expressionile DTale, pentru ca cetindu cineva aceste cuvinte din corespondintia D-tale, pote si sedusu a mistificá persón'a mea cu persón'a altui administrator protop. despre carele pote — vreau sa vorbescu, cu atât'a mai verosu, cu cătu in comitat, nostru alu Albei-Superiore nu este altu administratoru protop. afara de mine, si aru poté stá cine-va la dubietate că ore si pentru ce si cu ce dreptu s'arū si potutu amestecá unu administratoru protopopescu streinu la afacerile comitatutului nostru pâna spre a face cortesia. Bine ca dom-t'a vreau sa vorbescu figurativu luandu lucrul, in locu de persón'a, cându dici, ca au umblato carut'i a administratorului in calitatea de cortesu, dara credo ca vedi bine se va intrebá ca cine au fostu persón'a din carut'i, care au facutu cortesia? Si nefiindu nici o precesiune in privint'a ast'a, prea lesne se pote deduce, ca in carut'i a administratorului aru si fostu insusi administratorele, carele aru si umblatu cortesia.

Deci, că sa nu dea ansa corespondintia domniei tale la presupunerile false pote despre persón'a mea — desi procederea mea la astfelu de oca-siuni va si pote cunoscuta unor — te rogu si te provocu cu tota seriositatea Dle corespondint „U“ ca in celu mai scurtu tempu sa te esprimi in publicitate mai chiaru despre aceea intemperate si se spuni apriatu, déca au fostu carut'i a aceea-

a mea, ca vediendu aceea cutesantia sa-li potu respunde mai departe.

Iéra la din contra, cându domnista Dle „U“ ai tacé despre acésta, la acestu casu dechiaru assertiunea susu citata din corespondintia D-tale de nefundata si ne adeverata, căci atunci aru remânea si mai departe asupr'a mea presupunerea aceea, ce s'arū pote deduce din cuvintele cele ne-precise ale corespondintiei d. tale, ca adeca in comitatul Albei superiore e numai unu administrator protop. si acel'a sumu eu, pre cându eu despre mine respingu cu indignatiune o atare invinovatire, care de ai culeză a o reduce la mine o asu califică de o calumnă. Iéra pentru venitoriu te rogu dle corespondint sa si mai cu tactu in alare cestiuni, si sa numai aduci pre nime in o poziune asiá neplacuta.

Hasisaleu 18/6 Iunie 1870.

Ioanu Gheaja
Adm. protopopescu.

Romania.

List'a colegiului I de senatori.

Iassi, N. Drosu, Botosani, Th. Matasaru, Bacău, Dimitriu Cracite, Berladu, Iancu Paladi, Bolgradu, Ioan Desliu, Brăila, Gr. Suto, Buzeu, Al. Chircioiu, Cahul, Leon Ghica, Craiova, Ioanu Ghica, Calarasi, Gr. Moscu, Caracal, Gr. Jianu, Câmpu-Lungu, St. Golescu, Dorohoi, Gr. Holbanu, Folticeni, Em. Mortunu, Focsani, Iosu Langa, Galati, Iancu Fotea, Giurgiu, Lacusteanu Husi, Al. Negruțiu, Ismail, Scarlatu N. Ghica, Piatra, Al. St. Catargiu, Ploiești, St. Greceanu, Pitești, C. A. Rosetti, Roman, Dimitriu Stanu, Râmnicu-Saratu, Plagino, Slatina, Ioan Petrescu, Tecuci, Al. Vidrascu, Târgoviste, Dimitriu Florescu, Târgu-Jiu, Gh. St. Bibescu, Turnu-Mogurele, Dimitriu Stefanopolu, Turnu-Severin, Ioan Ghica, Vasluiu, Temistokly Bastaky, Vâlcea, Constat. Lahovari.

Varietati.

** Teatrul. In rendulu trecutu nu puturam decâtua sa anunciu cu vre-o trei cuvinte representatiune de sămbeta săra „Prapastiile Bucureștilor“. Câprinsulu acestei piese, cunoscutu dejă publicului nostru (vedi cor. d. Baasiovu din nr. 44), ne pune in pusetiune de a trece in data la apretiuirea producitionei. Dlu Millo avu de signuru in săra acésta si că autoru si că actoru satisfaciunea cea mai placuta de a vedé unu publicu numerosu delectându-se la opulu seu si la actiunile sole de pre scena. Dlu Millo a executatul forte bine cele siése caractere (de satanu, Chira Zevzeca, unu boieriu betrânu, cavaleriul Cotacioviciu, unu tieranu mosnean si Redu actoru) prin cari au representat cu multu efectu pre mentorulu celor doi provinciali neesperti veniti la Bucuresci. Publicul lu urmarea cu asiá de mare incordare in producerea tuturor siiese caracterelor, incătu mai bûcurosu preferea alu aplaudă numai in urma, decâtua alu intrerumpe in decursulu producitionei. Desteritatea betrânlui artistu ni se infatisă mai multu cându produse pre Zevzeca, boierulu betrânu, si tieranulu mosneanu. Dlu Nicola (Pârvu) este placutu in caracterele tierenesci.

Caracterulu neadiatu de nici unu felu de stricacione din spoial'a civilisatiunei nu pote fi incredintatu in mână mai bune. Densulu dispune pre deplinu si de limbajul si gesturile primitive ale tieranului. Dlu Eliescu (Cobuzu) a facutu forte bine pre naivul nedecisul Cobuzu si dr. Constantinescu (Tndor'a) cu multă inima, carea nu scien decâtua sa inbesea si sa ierte peccatele logoditului ei. Doma Nicolau (contes'a Hotiancovici) si Ale sandrescu II (baronu Pungasievski) ni presentara pre adeveratii pungasi rasinatii, cari pre lângă viati a loru infernale sciu se atraga junimea in speluncile (salonele) loru. Da'a Ale sandrescu (Spazira) si resolvă si de astădata problema cu multu succesu, paguba ca nu dispune de o voce si mai elastica pentru cântece. Si ceilalti corespunsera pre deplin roleloru loru.

Marti săra se dede representatiunea „Boiarii si tieranii“ vodevile nationale in 2 acte de d. M. Millo, music'a de d. Flechtenmacher. Subjectul e: unu boieriu Alecu se insoră cu sat'a unui sardariu. Dupa casatoria elu vine in vestimente tierenesci la mosi'a lui si intra in lucru la unu strugariu, că sodalul (calusa). Sotia lui pre care elu o lasase sa vina mai tarziu, după celepuse la cale de Alecu, se restorma cu trausur'a si silta a intră in cas'a tieranului unde se sfârșe Alecu. Pre acesta vediendulu, deceptiunea ei e mare si amara. Elu o róga, pre urma o constringe a se acomodă sortiei lui, la ce ea nu voiesce a se supune, in fine după ce dens'a se mai socotesce si voiesce a nu parsi pre barbatulu ei de si tieranu se descopere ca Alecu a facutu numai o proba si elu e boiaru dera nu tieranu.

Vioiciunea cu care se executa piesa a legatu continuu atentiu si a sternit interesulu spectatorilor. Dlu Ale sandrescu I (Alecu boeriu) si Da'a Ale sandrescu II (Zoita, femeia lui Alecu) au datu copie fidele de doi casatoriti in impregiurari cam straordinari. Efectul inse a fostu la tota intemplarea pre partea Zoitei, carca ne presenta o imagine de deceptiune cătu se pote cu tota impregiurările deceptiunei. Dlu Nicola (epistatu) si dlu Minicu (Mosiu Ichim) avura astădi dispuasiuni forte bune, si imprimira rolele bine. Anume mai amintim de Doma Nicolau (cucón'a spateser'a) pentru aerul ei aristocratic si de Dr'a Constantinescu (Flórea) pentru jocul ei asabilu.

Spectacolul se incheia cu un'a din acele originalitati, pre cari numai o Moldova inundata de jidovime lesiasca si unu spiritu că alu lui Ale sandrescu le pote crea, intielegemu captional'a „Herscu Boccegiu“. Dlu Millo este unicu, in executarea pieselor de felinu acesta. Caracteristic'a jidanolui fricosu e plina de puncturi ce stirnescu umoru si tota aceste executorsoriu le sciu folosi prea bine. Declamationea cea fluenta in jargonulu celu strictu romanescu, imitatiunea fidela a apucaturilor jidovesci facea, că sia-care particica de piesa sa se intempine cu aplause.

** (Economia). Lugosiu 21. Iunie 1870 n. In giorului acesta seceta nepuss, pamantul s'a in-

dimprena cu marele nume ce avea a-lu destrunge barbariei, alu face sa despara din tête coltiurile marelui imperiu. Aparenta statuei lui Trajanu este unu evenementu.

Si ce dicem noi instructorii fililoru patriei, cându vedem copia acestei statue, imaginea acestui divu Traianu?

„Români, copii, acésta e strabunulu vostru! In drépt'a tiene gladiulu; in stâng'a s'arū crede de unii ca tiene o vîrga ducale séu unu sceptru ore-care; nu, e unu volumenu, e unu rolu ce afirma dreptu si verticala ia norma cu Zenidulu si Nadirulu, si că unu testamentu ve predestina de a prinde radacine pâna in fundulu séu in centrulu pamantului si ca crescentulu are sa ve sjunga pâna la ceruri, ca voi aveti sa proclamati in secululu douăzeci Statele-Unite ale Europei, si cu proclamarea voi numai sunteti in stare a stabili si sustinea séu republica universale, séu cesariatulu ecumenicu, adeca o singura turma si unu singuru pastoriu.

Vai de românu ce nu va cunoscă acestu adeveru, acésta misiune! Acelu rolu, acea colona sa va preface in vîrg'a gravida de focu, ce va sdobi osele neintielegatorilor alesi ai natiunei.

O profetesa de sânge românu valcîn'a că o Sybila la anulu 1848 incarminî urmatori;

In susu Români, sculati-ve

Trajanu ve chiama la arme;

Resune loviturele,

Cu netu sa se darmă

Pagân'a nedreptate;

In susu la Libertate

La Pace Adeveru,

Români, auditi sunetulu

De belice metale;

La rendu pre cîmpulu gloriei

Nainte pâ ei cale,

Cea Aquila româna

Adi fulgera suvrana

Pre Regi a spsimentatu.

Că angelii cu demonii

Esiti la lupt'a mare,

Că lei rompeti sierele

Spre-a Patriei salvare,

Josu temnitie, slavia,

Jesu cruda tirania!

Sa péra Nedreptatea

Traiasca libertatea

Intregei omeniri!

Auditu, români, intregei omenirii!

bate prin sieleşpredice seculi, si a ve conserva numele, limb'a, costumele, datinele libertătiei. Pre cându Europa a fostu locuita de slavi si de despoti, pre cându Europa nu si-a scuturatu de atâtea ori ferele de cătu spre a le sauri din nou matari; cine va condusu in 1848, pre cându poporele se sfasiasu că siarele, voi sa faceti si sa sustineti in armonia nu o serbatore ci unu Pasce de trei lune? cine va inspiratu unic'a si exemplar'a constitutiune ce a-li proclamatu in fati'a si marca mirare a Europei?

Degetula provedintiei va condusu, vocea provedintiei a fostu vocea vostra.

Iéra o repedmu: Statu'a lui Traianu este una evenimentu in mijlocul vostru, si spre a se implini sapta, este sa contribuim cu totii spre a se trage si impartii mii si milioane de exemplare, a strabate prin tota urbele, a deveni imaginea sacra inaintea ochilor pruncilor.

Si dupa ce că unu standardu Traianu va fiugră in tota comunele, in tota scolele, vom face a sa radică că unu colosu statu'a in bronzu si de pre noulu capitoliu, de pre metropolia, sa imbracisiez cu ocialu seu de acila orientulu si occidentulu.

I. Heliade R.

tarită astă cătu nu se mai poate lucra. Numai grău, secară și ordiul, pre unde n'a tinență apă astă primivă, ni promitu una secerin bună. Po-rumbulu ovesulu, vîile din caușă secelei au remasă inderetru. Fenu deslu. Pomele se arată în număr micu. Prunii au avutu flori nespuse de multe, darea ou cadiutu tôte, prin urmare economii nostri, totu crescendo dările, în locurile mai muntoase voro patimi fiindu-le acestea comerciul. Rachii curata se cumperă cu 1 fl. 30 or. gradul. Grâul, po-rumbulu, ovesulu abia se mai află în tergu. În acceptare până la tómna se cumperă: Grâul cu 12 fl., cucurozulu cu 9 fl. sinigulu.

In anul venitoriu — se prevede — va fi sarcina mare în bucate. Grigiti economilor!

ciste române gr. or. din Brașov se scrie prin acăstă din partea subscrisei esorii concursu:

1. pentru un profesor de limbă și literatură elină și latină la gimnasiu. Cu acestu postu este impreunat salariul anual de 800 fl. v. a. cu prospectu de înaintare la 900 fl. v. a. și la pensionare cu salariul întreg după un serviciu de 30 ani: său în casu cându aru intră mai curendu nepuțintă concernintului spre purtarea serviciului aștea: după 10, 15, 20, său 25 de ani cu calimea amesurată salariului lui.

Dela candidatii pentru acestu postu se cere, sa documenteze că suntu români din naștere și gr. orientali de confesiune, că au absolvit facultate filosofică, și anume, filologia clasica in decursu de 3 ani la ună din universitățile interne său esterne, și că au avutu până acum a portare morală și politică nepătata.

2. pentru un profesor de limbă și literatură franceză la scola comercială și reală, precum și la gimnasiu și clasa IV. de fete, cu salariu anual de 800 fl. v. a. și cu celelalte prospete amintite sub 1)

Dela candidatii acestei profesuri se cere asemenea să fie români de relegea gr. orientale, să aibă (pre lângă absolutoriu de facultatea filosofică) și calificatiunea necesaria în limbă și literatură franceză, precum și testimoniu de portare morală și politică.

3. pentru profesură de geografie și istoria la scola reală și comercială, cu care e impreunat salariul anual de 800 fl. v. a. și avantajele mentionate sub 1)

Dela candidatii pentru acestu postu, se cere pre lângă condițiunile de sub 1, și 2, și o deosebită cunoștință de geografie și istorie comercială prin un absolutoriu său dela universitate său dela o academie comercială publică.

Fia-care din candidatii alesi pentru unul din posturile enumerate va funcționa anul primă că profesori provizori, și numai după această, și după ce va depune cu succesu bunu esamenu prescris în §. 122 p. 9. alu Statutului orgănu bisericescu din 1868 va trece în categoriile profesorilor ordinari, socotindu-se înse și anul provizoric la pensionare.

Totu cu aceasta ocazie se scrie concursul pentru ocuparea postului de pedelu său întrigitorie la scolele centrale române gr. orientale din Brașov, cu care e impreunat plăta de 200 fl. v. quartiru liberu și lemn de arsu.

Dela unu pedelu se cere să fie omu în totă privință integră, fără patimi, cunoscatoriu celu putinu de ceteră și scriere, cu familia nenumeroasă și fără profesiune. — Pedelul engajat va încheia contractu separatu cu elorii.

Petitorii la numitele posturi au se astărnă petițiile loru insocite de atestatele necesare celu multu până la 15/27 Augustu a. c. la subscrisea esoria.

Brașovu in 10/22 Iuniu 1870.

Esořa scolelor centrale gr-or.

Damianu D a t c o.

Presedinte.

36—1

Carte persecutore.

Benă Dumitru, care se numește și Augustinu Benedictu Benesco, născutu în Pianulu de Josu, scaunul Sebesului în Transilvania în anul 1848 la pera și la satia bâlu, fostu ostasă (soldat) c. r. la alu 64-a și la alu 31-lea regimentu de infanteria, din 1 Ianuarie 1869 e ostasă de rezerva la alu 64 regimentu c. r., a fostu scriitoriu la unu advocatu în Orastia, scie limbă română—germână, și magiara—stațare în prepusu a fi furat în 23 Maiu 1870 în Orastia bani și alte efecte prețiose în preț de 1279 fl. și în noaptea spre 24 Maiu 1870 a călătorită la Belgradu (Alba-Iulia) în Transilvania. În 27 Maiu și în 3 lunie 1870 a fostu în Pestă. În anul 1869 a fostu vre-o căteva luni și în București în România.

Tote deregatorile și organele publice se recuia pre numitul Benă, unde se aru astă, a-lu prinde și a lu tramite la magistratul din Orastia în Transilvania.

Orastia in 6 Iunie 1870.

Dela magistratul urbanu și scaunul ca judecătoria.

Concursu.

Fiindu-ca gimnasiulu român gr.-orientale din Bradu — comitatului Zarandului — cu incepul an. scol. 1870/1 se sporesce încă cu ună clasa — a treia, — e necese de un profesor ordinari și un suplent. Cu postul primu e impreunat unu salariu de 600 fl. v. a. celu alu doilea unu salariu de 500 fl. v. a. și dreptul de a înainta în salariu mai mare.

Dreptu aceea pentru ocuparea acestor posturi se scrie concursu până în 20 Iuliu a. c. st. vechiu.

Concurrentii la aceste posturi vor avea documentație: a) purtarea buna morale; b) știința perfectă a limbii române, carea este limbă invietiamentului; c) că au absolvit cu succesu bunu cursul filosofic pre lângă științele matematice reale său cele ale limbelor clasice la vre-o universitate din patria său strainătate; său că a servit la vre-unu gimnasiu publicu că profesor său numai suplent; său că a absolvit gimnasiul și a depus cu succesu bunu esamenu de maturitate și a terminat cu asemenea succesu cursul clerical-pedagogic la vre-unul din instituțile pedagogico-teologice gr. or. române.

Concursule voru fi să se adreseze la subscrisele până la terminalu indicat.

Brașovu 14/24 Iunie 1870.

Prezidele comitetului reprezentanței gimnasiale.

Moise Lazaru

37—1 Protopopu

Concursu.

Postindu-se unu capelaou în parohia gr. or. Gladna-romana et filia Gladna-mont protopopu Fagetului, prin acăstă se scrie concursu:

Dotatiunea va fi 16 jugere de pamant și $\frac{1}{2}$ din veniturile parochiale.

Concurrentii suntu avisati să se trameze resursele conformu statului org. § 13 cătu multu până în 3 Iuliu a. c. s. v. adresate D. protop. din Faget.

Gladna-rom. 8 Iunie 1870.

In contilegere cu D. protopopu Distric-36—1 tualu Atanasie Ioanoviciu.

Comitetul parochiale.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de suplent la statuinea invietiatoră din com. Susaniu, prin acăstă se scrie concursu.

Emolumentele impreunate cu acestu postu suntu în bani gâtă 49 fl. v. a., naturale $6\frac{1}{3}$ metri grâu $13\frac{1}{3}$ de cuciuru, $66\frac{2}{3}$ p. de clisa, $66\frac{2}{3}$ p. sare, 10 p. lumini, 6 orgii lemn și quartiru liberu cu gradina de $\frac{1}{2}$ jugeru.

Doritorii de a ocupa acestu postu suntu avisi, că resursele loru bine ajustate să adreseze comitetului parochialu, să le subscrînă dui protopresbiteri în Faget, până în 3 Iuliu a. c. s. v. Susaniu in 7 Iunie 1870.

Dupa avută intilegere cu doi protopresbiteri.

Atanasie Ioanoviciu.

37—1 Comitetul parochiale.

Cu 1 Iuliu se deschide prenumeratiunea nouă la „Telegrafulu Romanu“ pre lângă condițiunile espuse în fruntea foiei.

Editură.

Bursă de Vienă.

Din 16/23 Iunie. 1870.

Metalicele 5%	59 95	Act. de creditu 259 10
Imprumut. nat. 5%	68 85	Argintulu 117 75
Actiile de banca	724	Galbinulu 5 73 5/10

Nr. 63 1878.

Concursu.

Pentru ocuparea următoarelor posturi vacante de profesori la scolele gimnasiale, reale și comer-

Redactoru responditoru

Nicolau Cristea

Editură și tipariu tipografiei archidiocesane.